

Lánovský občasník

Ročník 3 Číslo 2 – květen 2005

Milí přátelé našeho občasníku! Dostává se Vám do ruky druhé číslo našeho plátku. Před šedesáti lety 8. května 1945 skončila 2. světová válka. Pro naši obec znamenalo období od května roku 1945 tragickou změnu, která v šestisetpadesátileté historii obce nemá obdoby. Původní obyvatelé museli odejít, ať už byl jejich vztah k České republice jakýkoliv (odešli i němečtí komunisté, sociální demokraté, Židé, zkrátka všichni, kteří se v roce 1930 přihlásili k německé národnosti). Vystěhováni byli i lidé, kteří prožili válku v koncentračních táborech. Kromě jiného přišli o veškerý nemovitý majetek. Ačkoliv ke komunistickému převratu došlo až o tři roky později v roce 1948, v Lánově a v celém vrchlabském okrese vládla Komunistická strana Československa od května 1945 prostřednictvím lidí v nejvyšších funkcích. Vedla nás způsobem, který naši zemi vedl do hospodářského a mravního pekla. Z hospodářského jsme se vymanili před patnácti lety, z mravního nám to ještě nějaký pátek potrvá.

Přemnoho pocitů.

Je velmi těžké popsat to, co je poprvé. Naše první zkušenost ve formě natáčení zábavné ekologické soutěže „Hra na zelenou“ se uskutečnila dne 23. března v ekologickém středisku SEVER v Horním Maršově. Byl to doopravdy výjimečný a zcela jedinečný zážitek, kdy jsme se po pořádné přípravě vydaly (Katka Marečková, Markéta Fišerová, Karolína Hrušková) samy reprezentovat naši školu.

Ve středu ráno si nás vyzvedl zástupce České televize a odjel s námi spolu se soupeři ze ZŠ Školní z Vrchlabí na ono místo dění. Nebylo úniku a snad jsme ani utéci nechtěli. Na tuto chvíli jsme se všichni velmi těšili.

Karolína, Markéta a autorka článku při určování lišejníků.

Hned po příjezdu nám pan režisér s panem moderátorem Ing. Alešem Máchalem podali všechny potřebné informace o průběhu dne.

Asi nás nejvíce uklidnil fakt, že štáb tvořili normální lidi z kůže a masa jako my všichni. Panovala tam velmi příjemná, veselá a místy i uvolňující atmosféra. Přihodilo se nám tam pár srandovních až komických situací. Bylo to jedno z mnoha zpestření, na které nejspíš nikdy nezapomeneme.

Soupeři byli moc dobří, takže jsme se museli hodně snažit, abychom je zdolaly, neboť po první soutěžní hře vedli o jeden bod. Téma soutěžní hry se po celou dobu tajilo, dokud jsme všichni nepřišli do parku, kde vše začalo. Čekali jsme různá témata, ale toto téma ani náhodou. Byly to lišejníky. Po vyřčení slova lišejníky a následném vyslovení úkolu nám naskočila husí kůže. A tak to začalo - dostali jsme nože a sáčky, do kterých jsme sbírali vzorky všech možných druhů lišejníků. Potom jsme vymrzlí přišli do střediska. Tam jsme obdrželi mikroskop spolu s klíčem na určování lišejníků. Naše družstvo celkem našlo 6 jiných lišejníků a poznalo z 5 lišejníků 3 = 12 bodů. Soupeři měli 13 bodů.

Druhá část natáčení - vědomostní soutěž o lišejnících - skončila remízou 2:2. Z toho vyplývá, že rozhodla až poslední část - prezentace vlastní práce v oblasti ekologie. Naše prezentace nesla název „Ekologická stopa“. Mnozí už tento pojem určitě znáte. Doopravdy důkladně jsme všechno vymýšlely a malovaly, dělaly anketu, které se zúčastnili mnozí z vás.... Jak se říká, úrodu jsme sklídili a to ještě s náskokem (19:17). Ovšem nesmím zapomenout na soupeře, kteří byli také dobří. Ti předvedli ekoprezentaci „Vyper to!“ o bezfosfátových pracích prášcích.

Do Lánova jsme si přivezli truhlu plnou laboratorních pomůcek, naučných knížek a sešitů, chemikálií.... Každá si ještě vyhrála encyklopedii „Přírodní ráje světa“ s autogramy štábu.

Nesmím také opomenout osobu, která nám se vším pomáhala. Tím člověkem je paní uč. Schliegsbirová, které velmi děkujeme, a pan ředitel spolu s dalšími osobami. Natáčení byl zážitek, který bychom si znovu rády zopakovaly.

Katka Marečková

Šťastné vítězky při slavnostním vyhlášení vítězů, ekologické středisko SEVER, Horní Maršov.

Den Země

Činy jsou lepší než slova, proto jsme se smělé pustili do jarního úklidu okolí školy a cest, po kterých naše děti do školy přicházejí. Navíc jsme si ještě přibráli lesík kolem bývalého rybníka za školou. Zde se každoročně objevuje množství odpadků, které svědčí o tom, že někteří naši spoluobčané se nechovají a nejednají jako lidé, ale jako dobytek.

Úklid, při kterém jsme sesbírali více než deset pytlů nejrůznějších odpadků, však zkrášlil dotčené prostory jen na krátkou chvíli. Již několik dní poté se kolem cest opět začínají povalovat papíry, obaly od nejrůznějšího zboží a další nepořádek. U plakátovací plochy na odbočce ke školní jídelně se v rámci sběru železa a nebezpečných odpadů objevila hromada nejrůznějšího haraburdí. Spousta věcí z kupy se posléze objevila dole v korytě Malého Labe. Proč? Nevěřím, že by vše prováděly jen naše (Vaše) dětičky. Jako prasata se občas chováme i my dospělí.

M. Bartoš

Hudební rozjímání

V poslední době se rozšiřuje nádherná vlastnost: láska k hudbě. Mnoho lidí se věnuje ať už hraním na nějaký hudební nástroj, zpíváním, posloucháním nebo tancem vnímání krásy líbezných tónů přírody. Snad každého člověk učaruje svěží pocit muziky dle jeho gusta. Ještě hezčí je, když si sám složí, zazpívá i zahraje píseň své oblíbené skupiny nebo zpěváka.

Ze zkušenosti vím a vy určitě také, že hudba je někdy nejlepším lékem pro naši duši. A ještě lepším lékem může být při vhodné meditaci. Snad skoro každý viděl alespoň jeden z filmů trilogie Pán prstenu, které mají velmi působící hudební doprovod vyjadřující neskonanou sílu mocné přírody. Prolínají se tam tajemné až mystické prvky. Někdy připomínají burácení bouřky a jindy zas tisíce poetujících motýlků.

Proč ale mluvím právě takto a na toto téma? Mé minulé téma bylo o škodlivosti drog a závislosti na nich. Toto téma je o hudbě a jejím kladném působení na člověka. Dejte si ale pozor, záleží na tom jak a jakou hudbu za jakých podmínek přijímáte. S ničím se to nesmí přehánět, protože skoro vše se může stát drogou. Jako postačující vysvětlení by vám mělo být jednoznačně techno. Tato hudba mi nic neříká a jak říkám já, je pro zaslepené fanatiky, kteří nepochopili smysl, proč se hraje. Možná mě teď někteří odsoudí, ale na svém názoru nic nezměním. Neberte to zase až tak osobně, zaslepenými fanatiky myslím jen velmi odstrašující případy.

Když se řekne Beethoven, Bach, Dvořák a Smetana...Někomu se nejspíš vybaví: „Zase bude nuda, máme hudebku.“ Někdo si zase může říci: „Jé to mi něco říká.“ A někdo jiný může zvolat: „Osudová, Fuga a Toccata, Rusalka, Má vlast.“ Jak sami víte každého člověk zaujme jiný styl a druh hudby. Je to dobře a ani nevím, jak by to dopadlo, kdyby na světě byla jen vážná nebo populární hudba.

Kateřina Marečková

Krakonošův pohár.

Již třetím rokem u nás ve škole hostovali mladí šachisté, pro které vrchlabský šachový oddíl uspořádal závěrečný turnaj zimní sezóny. Ve škole je tradičně přivítal Krakonoš (Martin Blažek ze Špindlerova Mlýna). V turnaji uspěla i jediná zástupkyně Lánova a naší školy Lada Foubíková z páté třídy. Cenou za třetí místo korunovala úspěšnou sezónu, neboť i v celkovém hodnocení seriálu turnajů jí patří třetí příčka. Zároveň jí (a také Kubovi Kmínkovi) srdečně gratulujeme k úspěšnému složení přijímacích zkoušek a přijetí na osmileté gymnázium do Vrchlabí.

Martin Bartoš

Coca-Cola Cup.

Fotbalisté z druhého stupně reprezentovali naši školu v již tradiční soutěži o Pohár Coca-Coly. Pátý ročník se poprvé hrál turnajovým způsobem. Losem nám byli určení soupeři z Roztok u Jilemnice, Studence a Libáně. Turnaj jsme uspořádali ve spolupráci s fotbalovým oddílem TJ Lánov.

Postupujícím do dalšího kola je Libáň. Hrlo se systémem každý s každým. Naši fotbalisté obsadili třetí místo, když body získali za vítězství nad družstvem Roztok.

Poděkování patří lánovským fotbalistům, kteří nám nezištně poskytli areál a zařízení fotbalového hřiště a pánům Mihokovi a Půlpánovi, kteří celý turnaj objektivně rozhodovali.

Jaroslava Krušová

Žákovské perličky.

Šišky slouží k rozmnožování lesa, jsou potravou pro veverky a lesní hlodavce, jsou potravou pro lesní zvěř, jsou na okrasu stromů a slouží pro vytápění bytů. Šišky nejsou k tomu, abychom je házeli po spolužácích a po menších dětech.

Co ničí lesy mírného pásma? Gorily.

Co ničí lesy mírného pásma? Netopýři.

Co ničí lesy mírného pásma? Slané deště.

Kam zařadíš motýla? Bezpáteřoviti.

Kam zařadíš motýla? Do býložravých.

Školní vzdělávací program a jeho kompetence potřebí

Čtvrtou klíčovou kompetencí, zařazenou v dokumentu Rámcový vzdělávací program pro základní školu je

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- prispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí,

Momentka z turnaje. (foto Ondřej Bartoš)

respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Y vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Krakonošovi potomci.

Termín naší společné česko-polské akce se přiblížil. Pro naše i polské děti jsme připravili nabitý program. 2. června odjede dvacet našich žáků do Szklarske Poreby, zde si prohlédnou školu a poprvé se setkají se svými polskými protějšky. Společně pak stráví celý den na polském území. Večer se všichni přesunou zpátky do Čech – do Dolního Dvora, kde se ubytují. 3. června nás čeká návštěva v lánovské škole a odpoledne program v environmentálním středisku SEVER v Horním Maršově. V sobotu chceme na Sněžku a do Obřího dolu, v případě horšího počasí na ekofarmu pana Sosny na Vlašských boudách. Čekáme teď na rozhodnutí krajského zastupitelstva, zda náš projekt finančně podpoří. Pokud ano, prodloužíme akci do neděle, jinak se s našimi polskými kamarády rozloučíme v sobotu v podvečer. *Martin Bartoš*

Zdařilé akce v MŠ v Prostředním Lánově ve škol. roce 2004-2005

Vánoční besídka: do MŠ jsme pozvali kromě rodičů i důchodce. Starší děti předvedly živý Betlém, malé děti pásmo písniček a básniček. Všem se besídka moc líbila.

Lyžařský výcvik: prvním rokem se uskutečnil v Dolním Dvoře (lyžařská škola SKI-Baron) a zúčastnilo se ho 21 dětí. Po závěrečných závodech si každé dítě odneslo krásný diplom se svojí fotografií a čokoládovou medaili.

Plavecký výcvik: pod odborným vedením získaly děti základy plavání v bazénu v Jilemnici.

Setkání s policisty: v měsíci dubnu navštívili MŠ pplk. Bc. pan Pavelka a por. pan Kopecký, kteří za pomoci videofilmu seznámili děti s nebezpečím, které jim hrozí nejen na silnici. Při povídání si s dětmi se policisté dozvěděli "zajímavosti" z cestování s rodiči. Jako vzpomínku na toto setkání dostaly děti od policistů drobné dárky.

Když Alenka stůně: cyklus přednášek pro děti o zdravotě. 4x za rok navštívila MŠ zdravotní sestra p. Kleplová, aby dětem ukázala, jak mají ošetřit drobná poranění, jak pomoci kamarádovi, který je v nesnázi.....

Výlety: během školního roku jsme spolu s dětmi navštívily okolní města a vesnice. Ve Vrchlabí jsme shlédly vánoční výstavku, projely jsme se vlakem do Kunčic a zpět, v Jilemnici jsme si prohlédly sněhového Krakonoše. Zajely jsme i do Dolního Dvora poslechnout si zvonkohru a pak přes kopec pěšky do MŠ.....

Kromě těchto větších akcí se každý den ve školce něco zajímavého dělo. Např. i to, že děti spolu s učitelkami provedly jarní úklid rozlehlé školní zahrady. Dětské výrobky a výkresy zdobily a zdobí nejen naši mateřskou

školu, ale i interiér infocentra v Lánově. Chceme, aby se dětem v naší mateřské škole líbilo. Proto se snažíme pro ně vytvořit příjemné a podnětné prostředí.

Za MŠ M. Faltusová

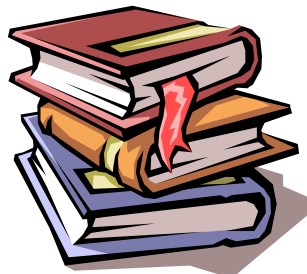

Děti z mateřské školy se objevily i na startu sjezdářských závodů, které na Špičce pořádala naše škola. Na stupních vítězů Půlpánová, Krulíšová, Hebká. (foto Bartoš)

Literární okýnko

Krásné pozdravení Vám všem, milí příznivci literárního okýnka. Přestože vás nepochybně jaro vyhnalo na čekající zahrádky, věřím, že i tak jste si našli chvílku na literární dobrodružství.

Hlavní zastavení v okýnku dnes věnuji ženě, která si to bezpochyby zaslouží. Jsem ráda, pokud se ženy objevují ve veřejném životě, zvláště pak v literárním světě. Jejich sdělení dokáží být silně prožitá a mně velmi blízká. Petra Procházková, kterou Vám dnes představím, vstoupila do světa literatury nedávno. Procházková je především válečná zpravodajka, která nám podává svědectví z oblastí postižených tragickou válkou (Gruzie, Afghánistán, Tádžikistán, Čečensko aj.), rovněž sociální a humanitární pracovnice a v neposlední řadě je spoluzakladatelka občanského sdružení Berkat, které pomáhá potřebným lidem v Čečensku, Afghánistánu a uprchlíkům v České republice. A protože je mi známa z časopisů i televize, nemohla jsem si nechat ujít její dvě poslední knihy. Byla jsem velmi zvědavá na její sdělení, která nám mohou podkrýt život v zemích nám tak vzdáleným.

První titul s názvem Frišta je románem, který nám přibližuje soužití mužů a žen v Afghánistánu. Hlavní hrdinka je napůl Ruska napůl Tádžička provdaná právě do Afghánistánu. Sledujeme tedy nejen její osudy, ale i osudy celé její nové rodiny. Celý příběh, nebudu Vám prozrazovat jeho dějovou linii, působí velmi silně a poutavě právě proto, že není ani na malou chvílku tendenční a černobílý. Procházková zcela bravurním způsobem vypráví příběhy lidí, kteří, i když žijí v jiné kultuře, jako by byli našimi sousedy. Nechává na čtenáři, aby si sám promyslel, jaký je vlastně tento daleký svět a lidé v něm.

Druhý titul Procházkové, který mě velmi zaujal, má název Aluminiová královna. Jedná se o rozhovory autorky se šesti čečenskými a ruskými ženami, které prožily dvě války, jež zachvátily Čečensko. Knižka je to opravdu

neveselá, ale i přesto má cenu jí věnovat náš čas. Právě nad četbou o osudech těchto žen, se kterými se Procházková osobně setkala a s některými i sprátelila, si mnozí z nás uvědomí, v jakém přepychu žijeme. Síla výpovědi je v upřímném popisování okolností nuzného života, pocitů prázdnoty a strachu nejen o sebe, ale hlavně o své děti. Hrdinkami jsou opravdové bytosti, které jako my tady touží po harmonickém životě beze strachu, kdy budou bombardovat jejich ulici, nebo co dají večer dětem, které nemohou chodit do školy, k jídlu.

Ve svém druhém kratším zastavení bych se ráda zmínila o prestižní literární soutěži Magnesia Litera, jejíž výsledky byly vyhlášeny v pondělí 25. dubna. Byla jsem šťastna, že se literatura dostala na televizní obrazovky, protože z neznámých důvodů je to stále jevem řídké se vyskytujícím. Jen nevím z jakého konkrétního důvodu byl vymezen literárnímu večeru tak krátký čas, když na jiná předávání ocenění je určena doba výrazně delší. Při hodinovém programu mě napadlo: „Utíkejme, utíkejme!“ Zdeněk Burian, který nás celým večerem provádl, byl příjemným hostitelem, přestože se občas vyjadřoval nespisovnou češtinou, což se na tento typ pořadu nesluší. Přece jenom je to oslava našeho mateřského jazyka a literatury vůbec. Tak proč divákům nepředvést, jak libozvučně náš spisovný jazyk působí? Pod záštitou Václava Havla byly vyhlášeny nominace i vítězové. Ministr kultury Pavel Dostál předal cenu Za přínos české literatuře, kterou obdržel Jan Řezáč za založení nakladatelství Odeon a revue Světová literatura. Drazí příznivci literárního světa, nechci vám předkládat výčet nominovaných a oceněných, protože si myslím, že vy sami se dokážete orientovat na knižních pultech.

Milí přátelé, přeji Vám z celého srdce, aby váš nadcházející čas byl naplněn pohodovým čtením na rozkvétající zahrádce a aby jarní slunce prozářilo nejen naše těla, ale zejména naši mysl. **Mgr. Nina Krčmářová**

Mc Donald Cup

Fotbalový turnaj pro žáky 4. a 5. ročníku zorganizovala paní učitelka Krulišová v úterý 26. dubna. Na našem novém hřišti u budovy B zápolila čtyři vyrovnaná družstva – každý s každým na 2x7 minut. Nejlepším střelcem se stal Pepík Teichman se sedmi brankami. Mezi hráči vítězného Kvintetu úspěšně kopala jediná dívka Aneta Bednářová. Výběr hráčů postupuje do okrskového kola. 1., 2. a 3. třída odehraje stejný turnaj v prvním květnovém týdnu. **Jaroslava Krulišová**

Rohový kop, soustředění hráčů, boj o každý metr hřiště.
(foto Dana Jakubcová)

Zapište si do svých diářů:

- 6. až 8. květen – Krakonošovy děti: víkendový pobyt ve středisku ekologické výchovy – Rýchorská bouda. Odjezd v pátek ve 14:00, návrat v neděli odpoledne.
- 24. květen – konzultační hodiny zejména pro rodiče a zákonné zástupce žáků, kterým teče do bot.
- 2. až 4. červen – akce Krakonošovi potomci, penzion Zvon, Dolní Dvůr. (S výjezdem do Szklarske Poreby).
- Červen – 6. třída: běh Terryho Foxe, Hostinné. Spojeno s prohlídkou Galerie antického umění. V případě slušného počasí se pojedje na kolech.
- 23. červen – vystoupení žáků základní školy a dětí mateřských škol u příležitosti 650 let první písemné zmínky o naší obci.
- 2. až 11. září – akce Chorvatsko 2005.

Výlet na běžkách.

Vyjeli jsme z lánovské zastávky autobusem do Herlíkovic, tam jsme si obuli boty na běžky a počkali na paní učitelku Čermákovou, než nám přiveze běžky. Poté jsme šli k lanové dráze a vyjeli lanovkou na Žalý. Šli jsme se podívat také na rozhlednu. Podívali jsme se, kudy pojedeme a hned jsme vyjeli. Cesta byla velmi dlouhá a náročná, dali jsme si zastávku na svačtinu a asi za čtvrt hodiny jsme zase vyjeli. Cesta od bufetu byla samé stoupání, po dlouhém kopci jsme dojeli k lanové dráze v Herlíkovicích, podjeli jsme ji a Bubákovem jsme pomalu sjížděli nad Teslu. Tam jsme sundali běžky a sešli na parkoviště. Tam si nás vyzvedli rodiče a odvezli domů. Výlet se nám líbil a rádi bychom si ho zopakovali.

Napsali: Petr Jeništa, Josef Jančula, 7. třída

Jedno čtvrteční ráno jsme vyrazili na běžky. Běžky byly součástí lyžařského výcviku. Jeli jsme autobusem do Herlíkovic, kde jsme přestoupili na lanovku. Lanovkou jsme vyjeli nahoru na Žalý. Lesní cestou jsme došli k rozhledně. Na rozhledně jsme si vyjmenovali všechny vrcholy v okolí. Po krátké přestávce jsme se vypravili na běžkách na Rovinka. Cestou jsme sjížděli mírnější kopce, po kterých následovalo vysoké stoupání. Poslední úsek k Rovinkám bylo prudké klesání, které někteří žáci raději sešli. Pod

kopcem byl bufet, který byl bohužel zavřen. U bufetu byly lavičky, kde jsme si odpočinuli. Po chvíli jsme se vydali na cestu k domovu. Všichni žáci

byli šťastni, že je cesta z kopce. Náhle přišlo velké stoupání. Ze začátku nám stoupání nevadilo, ale kopec nebral konce. Na konci byla sjezdovka Bubákov, po které jsme sjeli na lesní cestu. Sjeli jsme mírný kopeček a nad námi byla vidět lanovka, kterou jsme jeli nahoru. Všichni se s tím statečně poprali.

Děvčata ze 7. třídy

Vychází 6x ročně. Vydává bezplatně pro rodiče a přátele školy Základní škola, Lánov, okres Trutnov. Grafická úprava Martin Bartoš, textová úprava Nina Krčmářová. Uzávěrka příštího čísla je 25. června 2005.